

WSPÓŁPRACA Z RODZINĄ

Olga Wygowska Nikołajewna

Niepubliczna organizacja non-profit na rzecz rozwoju i świadczenia specjalistycznej opieki lekarskiej „Ambulatorium – 168” w Nowosybirsku

Ponad 80% osób starszych i niepełnosprawnych wymagających stałej opieki żyje wraz ze swoimi rodzinami. Zajmują się nimi bliscy krewni, przyjaciele lub sąsiedzi, dla których opieka nad ciężko chorą lub niepełnosprawną osobą jest dużym obciążeniem, tak psychicznym, jak i fizycznym.

Często problem pojawia się nagle: udar mózgu lub upadek skutkujący złamaniem szyjki kości udowej. Wówczas cały rytm życia rodzinnego musi zostać zreorganizowany pod kątem opieki nad chorym, przy czym zazwyczaj cierpią z tego powodu wszyscy domownicy, a zwłaszcza dzieci, ponieważ rodzice nie mają dla nich czasu. Sprawujący nad chorym opiekę bliscy czują się bezradni, gdyż nie wiedzą, jak prawidłowo i bezpiecznie wykonywać proste procedury. Wszystko staje się problemem: mycie, karmienie, ścielenie łóżka. Oprócz zmęczenia fizycznego doskwiera także uczucie moralnej pustki, beznadziei, które zaczynają przeradzać się w agresję lub depresję, bo przecież taka sytuacja może trwać nawet kilka lat. Bywa, że opiekunowie swoich chorych krewnych sami popadają w ciężkie choroby. Z powodu niewłaściwej organizacji prowadzonej opieki życie w rodzinie staje się nie do zniesienia, wszyscy członkowie rodziny są zmęczeni i nie widzą wyjścia z zaistniałej sytuacji, pogarsza się między nimi lub całkowicie zanika komunikacja interpersonalna.

Każdego dnia domownicy muszą wykazywać się silną wolą, żeby pomimo ciężaru sytuacji wyrwać się z błędnego koła trudnej sytuacji rodzinnej i uniknąć pogorszenia komunikacji. Osoby starsze często mają problemy z psychiką - u niektórych z nich rozwija się demencja. Ból, ograniczenie przestrzeni, obniżenie własnych możliwości, uzależnienie od innych – wszystko to przyczynia się do zaostrzenia choroby psychicznej. Bywa, że stres pourazowy zmienia człowieka tak, iż staje się on inną osobą. Tego "innego" bliscy często nie są w stanie zrozumieć i zaakceptować.

Podczas długotrwałej opieki nad chorymi, w ich rodzinach zauważalne jest "zmęczenie chorobą", pojawia się potrzeba nie tylko zdobycia wiedzy i umiejętności praktycznych potrzebnych do pielęgnowania podopiecznego, ale także potrzeba uzyskania pomocy psychologicznej, tzn. szczególnej

pomocy i wsparcia ze strony psychologów i specjalistów z dziedziny opieki długoterminowej.

Opiekunowie rodzinni są obciążeni wieloma ciężarami: fizycznym, psychicznym, społecznym i socjalnym. Jeśli nie zostaną podjęte działania w celu ich ograniczenia, nie zostanie im zaoferowana pomoc i wsparcie ze strony społeczeństwa, lekarzy czy pracowników socjalnych, to te obciążenia spowodują gwałtowne pogorszenie ich zdrowia. W efekcie, w przyszłości coraz więcej osób będzie potrzebowało stałej opieki.

Tworząc oddział Centrum Opieki, zrozumieliśmy, że nie można rozważać problemów pojawiających się przed osobami starszymi i ich rodzinami jednostkowo lub częściowo bez jednoczesnego rozważenia możliwości wszechstronnych rozwiązań. Rozsądniej jest rozpatrywać je i rozwiązywać kompleksowo, w sposób stopnio-

wy i etapami. Wymaga to specjalnej struktury o bardziej uniwersalnych celach i możliwościach proponowanych rozwiązań. Taką właśnie strukturą jest nasze Centrum rozwiązywania problemów osób w podeszłym wieku lub też Centrum zapewniające kompleksowe usługi osobom starszym i ich rodzinom.

W naszym ośrodku przez całą dobę pracuje personel oferujący usługi doradcze o charakterze medycznym, socjalnym, prawnym, czyli szeroko pojmowaną pomoc w rozwiązywaniu problemów osób starszych w okresie ciężkiej choroby (np. udar mózgu), urazów, jak również w okresie rehabilitacji lub dostosowania się do zaistniałych okoliczności.

W zakresie personelu medycznego, jakości opieki medycznej, wyposażenia technicznego Centrum nie ma sobie równych w regionie Zachodniej Syberii. Już teraz liczba osób wnioskujących

o przyjęcie do Centrum znacznie przekracza liczbę miejsc. Konsultacje prowadzone w formie infolinii są bezpłatne.

Centrum pomocy oferuje również:

- » tworzenie warunków bytowych dla osób starszych,
- » opiekę nad osobami w podeszłym wieku,
- » wsparcie psychologiczne dla opiekunów rodzinnych i naukę pielęgnacji,
- » pomoc prawną dla osób starszych,
- » organizację czasu wolnego osobom w podeszłym wieku (redukcja zjawiska braku komunikacji).

Informujemy również o istnieniu i zasadach pracy różnych organizacji, które specjalizują się w pie-

lęgnacji osób starszych w domu. Oferujemy swoją pomoc przy ich wyborze i podpisywaniu umów o świadczenie takich usług. Są to dokumenty zapewniające m.in. ochronę praw osób starszych korzystających z usług zdrowotnych i socjalnych.

Doradztwo w zakresie opieki jest jedną z najważniejszych usług socjalnych. Podopieczny otrzymuje informacje o:

- » wszystkich instytucjach świadczących opiekę, działających na rynku regionalnym,
- » możliwości korzystania z określonego rodzaju leczenia w zależności od konkretnych potrzeb klienta,
- » dodatkowych środkach opieki,
- » warunkach pobytu w ośrodkach dla osób starszych,
- » usłudze opieki domowej,

- » placówkach opieki dziennej,
- » organizacji opieki nocnej,
- » krótkoterminowej opiece szpitalnej,
- » stacjonarnych placówkach opiekuńczych,
- » hospicjach,
- » metodach opieki,
- » zapobieganiu odleżynom itp.

Pośród wszystkich pacjentów, którzy do nas trafiają, około 21% ma odleżyny. Profilaktyki przeciwodleżynowej wymagają jednak wszyscy leżący pacjenci. Dla każdego opracowywany jest indywidualny program rehabilitacji i profilaktyki odleżyn obejmujący: zabiegi higieniczne, kosmetyczną pielęgnację skóry przy użyciu specjalistycznych środków, prawidłowe odżywianie, terapię leczniczą, zestaw ćwiczeń fizycznych lub gimnastykę bierną, grafik zmian pozycji pacjenta w łóżku, użycie środków przeciwodleżynowych. U pacjentów z grupy ryzyka kompetentna i profesjonalna profilaktyka odleżyn może zapobiegać ich rozwojowi w ponad 80% przypadków. Odpowiednie zapobieganie powstawaniu odleżyn nie tylko zmniejsza koszty ich leczenia, ale również prowadzi do poprawy jakości życia. Łatwiej bowiem zapobiegać powstawaniu odleżyn, aniżeli je leczyć.

Naszym głównym celem jest poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, a także opiekujących się nimi krewnych. Jakość swojej pracy oceniamy według następujących kryteriów: zadowolenie pacjenta, zadowolenie rodziny i zadowolenie pracującego z nimi personelu. Jeśli kryteria te są spełnione, oznacza to, że jesteśmy potrzebni, że zrobiliśmy wszystko, aby życie naszych podopiecznych było łatwiejsze, bardziej komfortowe. Uśmiechy naszych pacjentów i wyrazy wdzięczności ze strony ich rodzin są dla naszego personelu największą nagrodą. ■

